

List izhaja vsako soboto zjutraj. Posamezna številka 20 lir, na šestih straneh 25 lir. Zaostale številke dvojno. Celoletna naročnina 1000 lir; polletna 500 lir; trimesečna 260 lir; mesečna 90 lir. Uredništvo in uprava: Trst, ulica Capitolina št. 3 - tel. št. 44-046 in 44-047. Dopisi se dostavljajo uredništvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo rokopi si in slike se ne vračajo. — Oglasi: v širokosti enega stolpca za vsak milimeter 30 lir. Oglasi se plačajo vnaprej. POSTNINA PLOČANA V GOTOVINI - SPED. IN ABBONAM. POST.

OBNOVLJENA IZDAJA LETO VII. ŠTEV. 46 (372)

TRST - SOBOTA, 12. NOVEMBRA 1955

CENA 20 LIR

V ZENEVI ODLOŽENA DISKUSIJA O PRVI TOČKI DNEVNEGA REDA

Nevaren manever zahodnikov zvezi z razpravo o Nemčiji

ZSSR ne more pristati na predloge, ki zasledujejo cilj vključitve združene Nemčije v Atlantski pakt - Predlog Molotova za sklenitev nenapadalne pogodbe med članicami NATO in varšavsko zvezo - Začeli so diskutirati o razorožitvi

Amerikanci so v začetku tega tedna spustili v igro karto izdaje zenevskega duha. Cenprav je ta zabodna poteza še vedno le pri poskusu, je nevarnost velika, ker je omožno, da se bodo takšni manevri nadaljevali in pošli.

Manever se je začel ob odločitvi Molotova iz Moskve, ko ves zahodni propagandni aparat začel predvidevati, da bo ZSSR sprejela predlog o združitvi Nemčije in evropski varnosti. Ko je v tork Molotov popoldanski seji kritiziral načrt in dejal, da Sovjetska zveza ne bo mogla nikoli pristati na enostransko združitve Nemčije s pridružitvijo NATO in v zvezo bonnske reliko in na vključitve takšne Nemčije v Atlantski pakt, prišel manever do izraza. Zahodni propagandni aparat je začel oglaševati obneboje Molotov ezabodel nož zenevskega duha in se je v tork govorniku o nekaki sovjetki agresiji na Bliznjem vzhodu zaradi češkoslovaških vojaških orožij. V tem času je Dulles tudi v svojem javnem vedenju skušal ustvariti vtis pokopa zenevskega duha. Na skupni večerji zunanjih ministrov se ni hotel sklopno z Molotovom, drje je trdil in hladno.

Kaplosi, agencije, radijske postaje in zahoda so razširile vest, da je Molotov na torkovski večerji v zvezi z njegovimi zahtevami ekonomizacije zveze in da od tega svojega zveze neče odnehati. Bakja Molotov je prav kmalu predložil predlog, da se zveza razdeli na dve skupini, ki bi se namenili različnim interesom. Molotov je tudi kritiziral predlog zahodnikov, ker bi to pomenilo evropski varnosti, da je torej govor, ki je sprožil zahodni propagandni aparat, vsak pameten človek bo priznal, da je Molotov predložil predlog svojih kolegov zaprl nobenih vrat. Nevarno je vztrajati na zahtevi, naj bi se Nemčija združila brez upoštevanja interesa Nemške DR in varnosti sovjetske zveze. Se bolj nesmiselno je zahtevati, naj bi na področju združenja varnosti zveza zahodnikov, marveč Fortre, duh, t. j. vsiljevanje njih postojedov in stališč sovjetskim.

Sklepi mešane komisije o prenosu valute čez mejo

Tržaški prebivalci bodo lahko nesli mesečno v Jugoslavijo 7000 lir, Jugoslavlani pa 3500 dinarjev v Trst

Mešana jugoslovansko-italijanska komisija se je v tork zjutraj v Vidmu, Razpravljala o vprašanju v zvezi z ureditvijo obmejnega prometa na meji med dvema državama. Najvažnejša vprašanja, o katerih je razpravljala do sedaj, spadajo vprašanje 46. člena zenevskega sporazuma, ki se nanaša na prenos valute in blaga enega področja na drugo, kolikor je bilo mogoče do izvedbe, t. j. se mešana komisija sporazumela, o tem, da se povzva vsoto, ki jo smejo državljanji pripustiti nositi s seboj preko meje in jo tam popeljati. Na osnovi tega sklepa so smeli prebivalci področja, ki spadajo pod Italijo in torej v Trst, nositi mesečno v Jugoslavijo do 7000 lir, Jugoslavlani pa bodo smeli pri-

ničami Atlantskega pakta ter ZSSR na drugi strani. Predlagal je tudi, naj bi se zavezniki zveze v obeh delih Nemčije znižale za 50 odst., prav tako pa naj bi se znižale oborožene sile obeh Nemčij. Po teh predlogih Molotova je bilo soglasno sklenjeno, naj se razprava o nemškem vprašanju in evropski varnosti odloži in naj se začnejo razgovori o razorožitvi in zmanjšanju oborožitve. Iz dogovorov zadnjih dni ne moremo priti do zaključka, da je imela zenevska konferenca negativne rezultate. Načrt ni pričakoval, da se bo tako zavzelo vprašanje, kot je nemško, zlepa rešilo. Kljub temu pa se je opazilo, da z zahodne strani ni preveč dobre volje in da se skuša na vsak način onemogočiti nastanek mirojubne in demokratične Nemčije, pred katero se ne bi smeli nihče bati. Logično je torej, da Sovjetska zveza ne more pristati na tak predlog, ki bi omogočil Nemčiji, da bi se v okviru enega bloka oborožila in potem znova predstavljala veliko nevarnost za vse sosednje države. Sani največji angleški in francoski listi kritizirajo to zahodno stališče in zahtevajo od svojih vlad nekaj več realnosti.

Na četrtkovni seji zunanjih ministrov v Zenevi je sovjetski zunanjni minister Molotov predložil načrt za razorožitve,

NOV POSKUS ZA POŽIVITEV PROMETA SKOZI TRST

ITALIJANSKO - AVSTRIJSKI SPORAZUM O UPORABI TRŽAŠKEGA PRISTANIŠČA

Pred nedavnim je bil podpisana v Rimu italijansko-avstrijski sporazum o uporabi tržaškega pristanišča in o tarifah na italijanskih železnih cestah za blago, ki je namenjeno za Trst v Avstrijo in obratno. Sporazum obsega 15 členov in ga dopolnjujejo še nekateri posebni dogovori. Na osnovi tega sporazuma bo v okviru mešane italijansko-avstrijske komisije za urejanje medsebojnih trgovinskih ustanovljena še mešana parlamentarna podkomisija za urejanje zadev, ki se nanašajo na avstrijski prekomorski promet skozi tržaško pristanišče. Avstrijska vlada bo imenovala svojega posebnega zastopnika, ki bo v okviru te podkomisije zastopal interese Avstrije in bo imel svoj stalen sedež v Trstu, italijanska vlada pa bo imela svojega zastopnika na Dunaju.

Prav tako bo na osnovi omenjenega sporazuma vse avstrijske tranzitno blago skozi Trst oproščeno plačevanja posebnih dodatkov za tuje blago in bo torej veljala tarifa za domači promet. Predvideva pa se, da se bodo italijanske in avstrijske železniške direkcije sporazumele o novih postopih, ki bodo ugodneje vplivali na razvoj avstrijskega blagovnega prometa skozi Trst. Avstrijsko blago in blago, ki je namenjeno za Avstrijo bo v Trstu deležno istih ugodnosti kot blago italijanskega izvora, neglede na to, s čigavimi ljudmi bo pripeljano v tržaško pristanišče. Važen je tudi sporazum o tem, da bo Avstrija uporabljala tržaško pristanišče kot domovinsko pristanišče za ladje z avstrijsko ali katero koli drugo zastavo. Javna skladišča v Trstu bodo dala Avstriji na razpolago svoje prostore po posebnih znižanih najemnih. Avstrijska podjetja, ki bodo razvijala v Trstu svojo dejavnost, bodo deležna istih pravic in ugodnosti kot druga italijanska podjetja v tem mestu. To je v glavnem, kar predvideva omenjeni italijansko-avstrijski sporazum. Vendar

V nedeljo dopoldne je bila v Kinu ob morju v Trstu osrednja proslava Oktobrske revolucije. Proslavo je otvorila Marija Bernetičeva, katere je med drugim pozdravila senator Secchia, ki je za to priložnost prišel v Trst in imel govor na tej proslavi. Iz njegovega govora povzemamo sledeče:

«Pred 38 leti so delavci, kmetje, vojniki, delovni ljudje vse Rusije, pod vodstvom Komunistične partije in velikega Lenina dokončno strli stoletni jarem carizma, bojarov in kapitalizma ter ustanovili ljudsko oblast, sovjetsko oblast. To je bila največja zmaga delovnih ljudi ne le v zgodovini Rusije, temveč v zgodovini vsega sveta.

Sovjetska revolucija je spreminila v realnost sen vseh izkoriščenih, vsemu svetu je dokazala, da socializem ni bil nikakršna utopija in je zato postotila moč delovnih ljudi v vseh deželah in jim dala zagotovilo za zmagao. Za tem je tov. Secchia prešel k obravnavanju razvoja socializma v ZSSR in je objasnili njegove značilnosti na poti v komunizem. Prikazal je razlike med tedanjim mlado sovjetsko republiko, ki je bilo edino desetletje njenega ozemlja zasledeno po pustolovčin in roparjih, ko je bila ZSSR obkrožena z oboroženimi in izredno kapitalističnimi državami in hotel imeti stikov z Moskvo, ter današnji stvarnostjo, ko predstavniki vse kapitalističnih držav kar silijo v Moskvo. Tu se pe govnik ustavi pri razmotrivanju novega položaja, do katerega ni prišlo lina čudežen način, temveč po zaslugi mirojubne politike Sovjetske zveze in zaradi prvega svetovnega vojna. Kapitalistični krogovi, ki so spreminili svoje zadržanje in so morale spremeniti svoje načrte, ki so sicer stali na peščenih temeljih. Kapitalistični krogovi so zato začeli pomisljati o njihovih načrtih za zrušitev socialističnega sistema z vojno, v grožnjami z atomskim orožjem, z železno zavoso itd. Nato je sen. Secchia prešel k obravnavanju sedanjega položaja v Italiji. Dejal je, da bi bilo nesmiselno misliti, da je mogoče priti do pomiritev na popolnoma avtomatičen način. Poudaril je, da brez enotne borbe delavskega razreda, brez enotne borbe najširših

VELIKA PARADA na Rdečem trgu v Moskvi

Proslave 7. novembra v svetu - Čestitke sovjetski vlad: - Govor tov. Kaganoviča

38. obletnica Oktobrske revolucije je bila svečano proslavljena po vsem svetu. V Sovjetski zvezi se je glavna proslava vršila, kot je že običajno, na predvečer v gledališču Bolšoj v Moskvi in na dan 7. novembra na Rdečem trgu. Na svečani akademiji v gledališču Bolšoj so bili prisotni vsi sovjetski voditelji, predstavniki moskovskih delovnih ljudi in inozemske delegacije. Obletnico je proslavil podpredsednik vlade in član prezidija CK KP SZ Lazar Kaganovič, ki je poudaril, da se je v 38 letih obstaja ZSSR pokazala premoč socialistične nad kapitalistično družbo. Govornik je poudaril pomen in vlogo Komunistične partije SZ v graditvi socializma in sedanjem času KP SZ je vzor vseh proletarskih gibanj v svetu v boju za zmago socializma.

Velik del svojega govora je Kaganovič posvetil notranjemu položaju v državi in zunanji politiki ZSSR. Glede Nemčije je pripomnil, da se ZSSR ni vojevala v zadnji vojni proti Nemčiji zato, da bi se slednja ponovno oborožila in predstavljala novo nevarnost za mir v Evropi. Na dan 7. novembra se je na Rdečem trgu vršila tradicionalna vojska parada, ki so se je udeležila zastopstva sovjetskih oboroženih sil. Pred začetkom parade je govoril obrambni minister maršal Žukov. V svojem kratkem govoru je pozdravil prebivalce in vojaštvo in še enkrat poudaril mirojubno politiko Sovjetske zveze, ki se trudi, da bi se napetost odpravila in da bi dežele prijateljsko odpravile mesebojne spore. Zvečer se je v Kremlju vršila sprejem, ki so se ga udeležila diplomatska zastopstva in inozemske delegacije, ki so za to priložnost prišle v Moskvo. Po moskovskih trgih in ulicah je prebivalstvo rajalo vso noč.

Proslave Oktobrske revolucije se se vršile tudi v vseh deželah ljudske demokracije in na Kitajskem. V kapitalističnem delu sveta so bile prav posebno svečane proslave v Italiji. V Argentini je poltija napadla udeležence konferenice o Oktobrski revoluciji, Ob

tej priliki je bilo več ranjenih. Predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Vorosilov je od državnem prazniku prejel čestitke iz vsega sveta. Med drugimi so mu brzojavili predsednik Eisenhower, predsednik Gronchi, predsednik Tito, državni in vladni predsednik Indije.

Sporazum med "Inturistom" in "CIT"

Ta teden je bil sklenjen sporazum med potovanjema agencijama Inturist iz Moskve in CIT iz Rima glede organiziranja turističnih izletov v Sovjetsko zvezo, odnosno v Italijo. Poročilo pravi, da se bodo ti izleti vršili že v teku pridonjega leta. V ta namen bodo organizirali posebne pomorske, železniške in zračne zveze med obema deželama.

Desničarji zahtevajo, naj parlament izvoli tudi njihovega človeka, demokristjani pa pravijo, naj bi se zaradi tega levica odpovedala enemu sodniku. Po drugi strani je Scelbova skupina poskusila ma-

ne borijo skupno z nekomunisti, ne prenehajo biti komunisti. Zato pa ne zahtevajo od nikogar, naj se odpove svojim izetom temveč sprejema vse pobude, ki koristijo stvari svobode, demokracije in napredka.

«Ko proslavljamo obletnico zmagovite Revolucije, je zaključil svoj govor tov. Secchia, se zaobljubljamo, da bomo delali z vso odločnostjo in z vztrajnostjo za enotnost delavcev, za svobodo in za socializem.»

Partizanski grobovi na Matajurju

Ta teden so našli na Matajurju telesne ostanke štirih partizanskih borcev Gregorčičeve brigade. Partizani so bili pobiti od Nemcev za časa neke ofenzive leta 1944.

Precej pozornosti je zbudilo srečanje med zunanjim ministrom ZDA Dullesom in predsednikom Jugoslavije Titom. Dulles se je v nedeljo pripeljal s posebnim letalom v Trst, od koder se je podal na Brno, kjer se se vršili razgovori. Po večernem pomenku je bilo izdano skupno poročilo, v katerem se pravi, da sta se državnikar razgovarjala o vseh perečih mednarodnih vprašanjih, prav posebno pa o položaju na Bliznjem vzhodu. Na uskovni konferenci je Dulles poročal o problemih, ki sta se jih državnikar dotaknila.

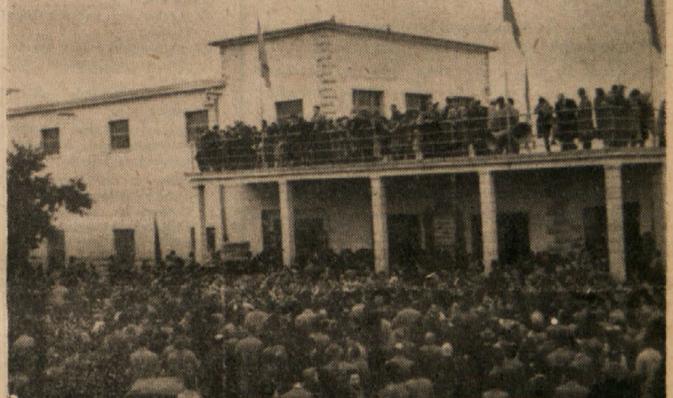
«Borba» pa po drugi strani pravi, da je predsednik Tito v svojem razgovoru z Dullesom poudaril pomen beograjske deklaracije, ki predstavlja karakteristični element v sedanjih odnosih med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo.

Sestanek Dulles-Tito

Obisk predsednika norveške vlade v ZSSR

Predsednik norveške vlade je na poti v Moskvo. V zvezi z njegovim obiskom v Sovjetski zvezi piše moskovska «Pravda», da je to dogodek velike važnosti. Listi sodi, da so dani pogoji za še večje kulturne in znanstvene izmenjave med obema državama. Tudi gospodarski sodelovanje bi se lahko še bolj povečalo, ako ne bi bila Norveška vezana na atlantski pakt.

Dom padlih za svobodo v Križu

V nedeljo so v Križu na svečan način otvorili nov Ljudski dom, ki nosi ime «Dom padlih za svobodo». To je bila največja počastitev desetletnice zmage junaške osvobodilne borbe. Novi Dom bo dostojno središče, kjer se bo gojila napredna ljudska kultura in obnem bratstvo med slovenskim in italijanskim delovnim ljudstvom ne le kriške vasi, temveč vsega našega Ozemlja

KPI ima vse možnosti za okrepitev svojega vpliva

Tako je izjavil Togliatti na sestanku voditeljev v Rimu - Desničarji in Scelbova skupina skušajo sabotirati izvolitev ustavnih sodnikov - Longo o londonski konvenciji, ki določa prihod tujih čet v Italijo

RIM — Te dni se vrši v italijanskih političnih krogih diskusija glede izvolitve petih članov ustavnega sodišča. Zgleda je že, da se je dosegel sporazum, po katerem naj bi trije sodniki pripadali vladnim strankam in dva komunistom in socialistom. Desničarji pa so se temu uprli in se niso zatekli niti z obljubo, da bo Gronchi imenoval enega desničarskega kandidata med petimi, ki jih po ustavi sam določi.

Desničarji zahtevajo, naj parlament izvoli tudi njihovega človeka, demokristjani pa pravijo, naj bi se zaradi tega levica odpovedala enemu sodniku. Po drugi strani je Scelbova skupina poskusila ma-

never, ki bi znova preprečil, če bi bil uspel, izvolitev ustavnih sodnikov. Začele so namreč krožiti vesti, da ne bodo monarhisti nikoli volili komunističnega sodnika, marveč tudi njegovih političnih problemov. Zato pa je treba pritegniti v partijo na tisoče in deset-tisoče novih članov.

Nov guverner v Maroku

Francoska vlada je zamenjala maroškega guvernerja. Na to mesto je bil imenovan pariški prefekt André Dubois. Francoski senat razpravlja o razpisu novih parlamentarnih volitev. Vlada zahteva, naj bi bile nove volitve razpisane že prihodnji mesec. Sporazumeli so se o tem, naj bi bile nove volitve 2. januarja 1956. Hkrati je bilo sklenjeno, naj bi se volitve vršile po večinskem sistemu. Temu pa nasprotuje parlament. Kot je znano, so poslanci tak predlog že dvakrat zavrnili.

10 let življenja in dela Svetovne zveze dem. mladine

«Mi mladinci iz vsega sveta, zbrani na Svetovni konferenci mladine, ki je bila sklicana na zmagoviti vojni, ki so jo vodili Združeni narodi proti fašističnemu napadalcu, ustanovljamo Svetovno zvezo demokratske mladine.»

Tako se začnejo zaključna resolucija, katero je 10. novembra 1945 odobrilo 437 delegatov zbranih v Londonu, kateri so predstavljali 63 milijonov mladince iz vseh delov sveta.

Na konferenci so bili zbrani predstavniki mladince, ki so se borili na raznih bojiščih in v partizanskih proti fašizmu in ki so ga tudi premagali v Evropi in v Aziji. Bili so to predstavniki najrazličnejših ras in plemen, najrazličnejših socialnih slojev, političnih in verskih idej. Toda vsi so bili enotni v tem, da je treba preprečiti, da bi nova vojna prinesla človeštvu novo gorja, nova uničenja.

Od tedaj je torej poteklo že deset let, toda Svetovna zveza demokratske mladine (SZDM) se vedno hrani isto živo navdušenje, katero ji je dalo življenje 1945 leta. V teh desetih letih je SZDM napravila mnogo in borbi za ohranitev največje ljubote, ki jo ima človeštvo, za mir in zato da bi dosegla mladina vsega sveta boljše in srečnejšo bodočnost.

Prav zato se je SZDM v vsem tem času tako bohotno razvijala in se učila. Ob ustanovitvi je k njej pristopilo 63 milijonov mladince in mladink iz 30 držav iz vseh delov sveta. Leta 1951 je SZDM štela že 75 milijonov članov v 84 državah, danes pa ima v 97 državah 85 milijonov članov. To je sares velikanška armada miru, prijateljstva in sodelovanja med narodi in plemen vseh sveta.

To je sila, ki mnogo pomeni! SZDM se je vedno borila za priznanje pravice, ki pripadajo delavski, kmečki in učeniški mladini vsega sveta. Mladina kolonialnih in polkolonialnih dežel je v SZDM vedno našla mo-

"Lavoratore" oproščen v preiskavi

18. novembra bi se bil moral vršiti proces proti listu «Lavoratore» zaradi izdajave vlade. Predsednik porotnega sodišča pa je izdal razsodbo, v kateri se pravi, da je bil odgovorni urednik lista oproščen v preiskavi. Zato procesa ne bo. Razsodba je bila izrečena na podlagi aktov ki jih je predstavil odv. Pogassi, branilec odv. urednika «Lavoratore».

Razsodba predsednika porotnega sodišča je zelo zanimiva, ker dokazuje, da se marksistični odgovorni činitelji, ki se lotevajo takih procesov proti demokratičnim listom, zalejto in trčijo ob same zakone. Čas pa bi že bil da bi se taki procesi ne uprizarjali več, ker sloni demokratična država poleg drugega tudi na načelu svobode kritike. Vlada se ne bi smela bati kritike. «Lavoratore» pa je v inkriminiranem članku izjavil svobodo kritike in nišel preko nje.

Zadovoljni smo, da se je zadeva tako končala. Nedvomno je, da gre za slabo in za zaključek tržaškemu demokratičnemu javnemu mnenju, ki je odločno protestiralo proti temu postopku.

Ko se danes spominjamo vsega tega in ko slavimo deseto obletnico ustanovitve, ne moremo pravo tega, da se ne bi spomnili delovanja, ki ga je SZDM opravila v vsem tem času. Ni mogoče, da bi na tem mestu omenili vse kar je SZDM naredila.

Kdo se ne spominja solidaristične mladine vsega sveta z demokratsko mladino Španije, ki se je in se še bori proti Francovi fašizmu? Koliko mladih ljudi je v solidarnosti borbi izgubilo življenje? Kje je mogoče najti večji čut humanosti in bratstva, če ne v vrstah francoske mladine, ki se je borila proti reakcionarnim vladam za prenehanje sumazane vojne proti svobodoljubnim ljudstvom v Indokini?

Kdor se je udeležil Svetovnih festivalov, ki jih je organizirala SZDM, se je lahko seznanil s tisoči najrazličnejših načinov manifestiranja duha prijateljstva in bratstva med mladino.

To je nekaj primerov, ki jih ni mogoče zlepa pozabiti, kajti na dovolj visoki način označujejo veliko družino mladine iz vsega sveta, ki jo predstavlja SZDM, v katero so vključeni tudi tržaški mladinci in mladinke, Slovenci in Italijani. Bratstvo med našo mladino, med Slovenci in Italijani je dozorilo in se utrdilo v nešteti borbah bodisi v vojni kot v miru in zato je vredno, da pripada v družino SZDM.

Ko slavimo deseto obletnico ustanovitve SZDM ne moremo preko tega, da ne bi poudarili, da je tudi duh prijateljstva in miru med mladinci vsega sveta, ki je vselej vladal v SZDM, prispel k ustvaritvi nove ere miru in pomirjenja, ki se ustvarja v svetu.

M. 2.

Otvorjen „Dom padlih“ v Križu

(nadaljevanje s 3. strani)

Zaključil je z vzklikom k e-
notnosti med Slovenci in Ita-
lijani in proletarskemu inter-
nacionalizmu.

Sledil je govor tovariša Vi-
daija, ki je podprl veliko
požrtovalno delo tovarišev iz
Križa od dneva, ko je star de-
lavec pred tremi leti postavil
prvi temeljni kamen, vse do
danes. »Poznamo živte kriških
tovarišev — je rekel — ker
smo jim bili vedno blizu. V
teh zadnjih letih so oblasti
storiла vse mogoče, da bi ovi-
rala naše delovanje z prepovedi
manifestov in predstav, s
cenzuro itd. in v teh treh letih
so Križani storili vse mo-
gote, da je dom vzrasel. Na-
dalje je omenil, da so prebri-
vali Križa Slovenci v pretež-
ni in skupno izjavo, v kateri
urgirata rešitev vprašanja, ki
je važno za Trst.

Problem imenovanja novega
predsedstva in ožjega odbora
Trgovinske zbornice je že pre-
cej časa še vedno odprt. Če-
prav je mandat za vodilna me-
sta že zapadel, ni prišlo s stra-
ni vladnega komisarja do dan-
es še do imenovanja osebe, ki
bi morala priti na vodstvo te
važne ustanove. Javno mnenje
zahteva, da se imenuje novi
ljudje, ki bodo znali boljše
brniti koristi Trsta. Za zahteva
se postavlja vedno bolj
odločno posebno še, ker se
Trgovinska zbornica ni poka-
zala naklonjena ustanovitvi in-
tegralne proste cone.

Zahtevo za obnovitev vodil-
nih mest postavljajo skoro vse
politične skupine in društveni
skladi, predvsem pa delavci v ce-
loti. Izjema je le ozek krog
krajevnih kapitalistov, ki so
tesno povezani z interesi Con-
findustriae. Obnovitev vodilnih
mest postaja tembolj nujna,
ker so na dnevnem redu trža-
škega gospodarskega življenja
zelo važna vprašanja, kot

V MESTU IN DELO NA PODNEVJU

MANDAT JE ZAPADEL, TODA NA VODSTVU TRGOVINSKE ZBORNICE SO ŠE VEDNO ISTI

IMENOVATI JE TREBA OSEBE ki bodo res branile koristi Trsta

Zahteva KP in PSI za takojšnje imenovanje novega vodstva

Po zvezi s še vedno neureje-
nim stanjem v vodstvu tu-
kajšnje Trgovinske zbornice,
sta Komunistična partija in
tržska federacija PSI objavili
isti skupno izjavo, v kateri
urgirata rešitev vprašanja, ki
je važno za Trst.

Problem imenovanja novega
predsedstva in ožjega odbora
Trgovinske zbornice je že pre-
cej časa še vedno odprt. Če-
prav je mandat za vodilna me-
sta že zapadel, ni prišlo s stra-
ni vladnega komisarja do dan-
es še do imenovanja osebe, ki
bi morala priti na vodstvo te
važne ustanove. Javno mnenje
zahteva, da se imenuje novi
ljudje, ki bodo znali boljše
brniti koristi Trsta. Za zahteva
se postavlja vedno bolj
odločno posebno še, ker se
Trgovinska zbornica ni poka-
zala naklonjena ustanovitvi in-
tegralne proste cone.

Zahtevo za obnovitev vodil-
nih mest postavljajo skoro vse
politične skupine in društveni
skladi, predvsem pa delavci v ce-
loti. Izjema je le ozek krog
krajevnih kapitalistov, ki so
tesno povezani z interesi Con-
findustriae. Obnovitev vodilnih
mest postaja tembolj nujna,
ker so na dnevnem redu trža-
škega gospodarskega življenja
zelo važna vprašanja, kot

Nesramno izsiljevanje delavcev v „Esso Standard“

Ravnateljstvo obljublja 44.000 lir kot „una tantum“, če bodo delavci podpisali kapitulantsko izjavo

V čistilnici „Esso Standard“ je začelo ravnateljstvo zopet izsiljevati delavce. Prejšnji teden je ravnatelj sklical vse delavce in uradnike in jim začel razlagati tovarniško delovno pogodbo ter jih v zaključku pozval naj podpisajo izjavo, da se bodo v vsakem primeru dosledno držali te pogodbe. Če bodo podpisali tako izjavo, jim bo ravnateljstvo izplačalo znesek 44.000 lir kot „una tantum“.

Delavci so takoj razumeli, da gre v resnici za nizkoten manever, poleg tega pa tudi za nesramno izsiljevanje. S podpisom gornje izjave je hotelo ravnateljstvo doseči, da bi se delavci v bodoče ne borili v sklopu splošne borbe za obnovo delovne pogodbe v nacionalnem merilu in sploh, da bi se zanašali samo na krajevno pogodbo. S tem so hoteli seveda valorizirati tudi sindikalne anameževanje Esso, ki je dejanski prievsek ravnateljstva. Dokaz temu je še samo dejstvo, da se je za tukajšnje pogodbo ravnateljstvo pogajalo samo z omejenim sindikatom, čeprav šteje samo... dva člana, kočim sta bili obe sindikalni organizaciji in tovarniški odbor pri pogajanjih izključen.

Proti nesramnemu izsiljevanju, ki ga skuša izvajati ravnateljstvo omejene čistilnice, je takoj nastopila Delavska zveza-CGIL, ki je zahtevala sklicanje sestanka na Uradu za delo. O problemu so razpravljali v četrtek.

Delavci, zaposleni pri Selad so ogroženi, ker jih hočejo prikradati za približno 1700 lir radi zadnjih dveh državnih praznikov. Dočim so imeli lansko leto 4. november plačan, jim hočejo dati letos samo 40 lir na uro.

Dan volitev za novi tovarniški odbor v Aquili ni bil še dolečen. Zato je vsi, ki so prinesli nekateri listi, da bodo volitve zadnje dni tega meseca in prve dni decembra, povsem izmišljena. Paritetična volilna komisija, je edina, ki o tem odloča in ta ni dala še nobenega obvestila.

S svoje strani si tudi ravnateljstvo Aquile prizadeva, da bi v vidiku bodočih volitev, vplivalo na delavce naj ne glasujejo za Delavsko zvezo-CGIL. S tem namenom so bili sklicani sestanki po oddelkih tovarne, kjer so si razni podpretniki ravnateljstva zelo prizadevali, da bi odvrgli delavce od prave poti.

Za teden dni

Sobota, 12. - Renato
Nedelja, 13. - Stanislav Kostka
Ponedeljek, 14. - Jozafat (mlaj)
Torek, 15. - Leopold
Sreda, 16. - Edmund
Četrtek, 17. - Eufemija
Petek, 18. - Odon

RADIO ODAJE

TRST A
SOBOTA: 12. Naša vina - 12.30 Jugoslovanski motivi - 14.45 Rimski orkester Swinging Brothers - 15.30 Pogovor z ženo - 21. Lohar: «Gros Luxembourg», opereta v 3 dejanjih.
NEDELJA: 9. Kmetijska oddaja - 12. Oddaja za najmlajše - A. Rustja: POTOPLJENI ZVON - 13. Glasba po želji - 16. Koncert pianista Gabriela Devetaka - 18. Koncert pevskega zbora «Vlaetina» (Vodnik) - 20.30 Puccini: «Turandot», opera v 3 dejanjih.
PONEDELJEK: Slovenski moti - 18. Dvorak: Koncert za celo in orkester - 19.15 Marnica prispoduje - 21.15 Gershwin: Rapsodija modrem - 21.30 Peško (177. se izvedem) - 22. Iz grških janskih književnosti in umetnosti.
ČETRTEK: 14. Borovni film RKO. TOREK: 13.30 Glasba po želji - 18.35 Koncert sopranistke Tatjana Eliot - 19.15 Radjska ul. - 20.30 Vokalni tercet Metulječek - 22. Iz slovenske književnosti in umetnosti.
PETEK: 13.30 Glasba po želji - 18.30 Zacrane police - 19.15 Sola in vzgoja - 21. Tržaški kulturni razgled - 21.30 Vokalni kvintet - 22. Iz svetovne književnosti in umetnosti.

Družabni sestanki naših delegatov v Rimu

Dne 3. novembra je bilo v Ivorani «Protagonis» in ul. Capitolina zborovanje komunističnih žena, na katerem so sprejemale delegatke, ki so se bile udeležile nacionalne konferen-
cenca žena Komunistične partije Italije v Rimu. Zborovanju so prisostvovali tudi voditelji KP Trsta, s tovarišer Vidajem in Marino na čelu.

Otvorila je tovarišica Marija Bernetti, ki je poudarila važnost konferenca žena KPI. Nato je podala uvodno poročilo tovar. Giugliola Destradi, ki je prikazala delo komunističnih žena v Italiji za gospodarsko obnovo dežele, enakopravnost žena in odprje na levo ter velik napredek v prizadevanju za izboljšanje ženskih kadrov in prispevek za številne ojačitve vrst KPI, kjer je se-
daj vključenih 575.000 žena. Izrekla je zahvalo Partiji in sekcijem komitejem, ki so omogočili, da je delegacija komunističnih žena Trsta prisostvovala delu konferenca v Rimu. Nato je spregovorila v slovenski tovar. Jelka Gerbec, ki je poudarila važnost konferenca za slovenske komunistične žene, pred katerimi so žene mnoge naloge v borbi za enotnost in za obrambo pravice Slovencev. Velike izkušnje, ki so jih tržaške delegatke pridobile na tej konferenci bodo v veliko pomoč pri tem delu, «za to kar smo se naučile - gre za zaključila tovarišica - gre za zahvalo veliki KPI in tovarišer Togliattiju, ter tovarišcem vseh pokrajin Italije. Tovar. Nell Cattoran je sp-govorila o važnosti, da se naše razgovori s katoliškimi ženami, ki povsod izpričujejo veliko nezadovoljstvo zaradi vladne politike proti gospodarskim koristim prebivalstva. Gorella Marija je pripravovala o lepi partijski boli, ki so jo delegatke v Rimu obiskale, in kjer se srečajo novi kadri. Lusi Guerrina je govorila o delu nekaj izkorisčenih kategorij, Ivanka Cergelj je prikazala vtise, ki jih je odnesla, Toplicher Pina delo komunist. v množičnih organizacijah, zlasti UDI, za njih okrepitev.

Kino

Sobota, 12. nov. - «American (L. American)» Barvni film RKO. Nedelja, 13. nov. - se ponovi. Ponedeljek, 14. nov. - se ponovi. Torek, 15. nov. - «Predor terorja» (L. tunnel del terrore). Film RKO. Sreda, 16. nov. - «Tisoč in ena noč» (Mille e una notte). Barvni film Universal. Četrtek, 17. nov. - se ponovi. Petek, 18. nov. - «Zaslodovani po G-Men» (Braccati dal G-Men). Film RKO.

Odgovodana predstava v Križu

Predstava «Nikita, ruski junak» v Križu, napovedana za jutri, mora biti preložena na poznejše, zaradi tega, ker ni še bil odobren dokončno kolovdarski oder.

Ob priliki poroke tovarišice Adele Bronzin iz Devina z Ivanom Pompano, posiljata iskrene žestike kraljeva sekcija KP in uredništvo «Delo».

Odgovorni urednik RUDOLF BLAZIČ (Blaž) Tiska tlo RIVA, Torrepianca

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. A. M. SANCINI
zobozdravnik-kirurg
Ustne in zobne bolezni, zobne proteze
Sprejema od 9. do 12. in od 15. do 20. ure.
Ulica Torrepianca 43/11. (vegal z ul. Carducci) tel. 37-118

Kmetijska zadruga

v TRSTU
ul. Foscolo, 1 - telef. 94-386
ul. Mercadante, 4 - telef. 38-819
ul. Flavio, 23
MILJE - ul. Mazzini, 1

ima v zalogi vse za kmetijstvo po najugodnejših cenah

MESEC PRIJATELJSTVA Z Z.S.S.R.

Številne proslave Oktobrske revolucije

V okviru «Meseca prijateljstva s Sovjetsko zvezo», je Zdrženje «Trst-ZSSR» priredilo za celo vrsto slavnostnih proslav s predavanji o socialističnih zmagih in so tako številne množice spoznale s sedanjim življenjem in delom sovjetskega ljudstva; spoznale so blagostanje in dobrobit, ki jih kot sad Oktobrske revolucije uživajo danes narodi Sovjetske zveze.

Mesec posvečen prijateljstvu s Sovjetsko zvezo, se je začel že 21. oktobra s prvo proslavo v Podlonjerju, kjer sta v lepo okrašenih dvorani, ob razstavi knjig, revij in fotografij o socialističnih zmagih v SZ, govorila tovarišica Zorka Legiša in prof. Paolo Sema; 26. okt. je bila proslava na Opčinah, kjer sta govorila dolinski župan Dušan Lovriha in tovar. Mario Kolenc, dne 27. okt. pa je tovar. Gombac proslavil z zanimivim predavanjem v PD «HAASA» na Školjtu, poleg razstave knjig in revij ter ruske glasbe; 28. okt. je bila proslava v dru-

Zdravstveno stanje v septembru

Iz mesečnega poročila zdravstvenega in higienskega urada za mesec september izhaja, da se je v septembru rodilo v tržaški občini 215 otrok, 6 je bilo mrtvorojenih; umrlo je v septembru 206 oseb. Tako je bilo samo 9 rojstev več kot pa smrti. Kar se tiče zdravstva je bilo stanje naslednje: 6 primerov davice, 51 primerov škrlatinke, 18 primerov tifuzne mrzlice, 10 primerov ošpic, 46 primerov noric, 4 primeri otroške paralize, 2 primera tetanusa, 1 primer trahoma.

V zdravniških ambulantah so pregledali 10.004 osebe, na domu pa 305 oseb. Bolničarke so nudile pomoč 6.567 osebam.

Natečaj ZDŽ za osnutek pristopnice

Zveza demokratičnih žena, ki združuje v veliki družini žene vseh družbenih slojev ter vseh političnih in verskih prepričan, ne glede na narodnost ter jih vodi v skupni akciji za uveljavitev njihove osebnosti, za obrambo njihovih pravic, za njihovo emancipacijo, bo tudi letos izvedla kampanjo za pristop z razdeljevanjem pristopnice, ki naj obrazloži cilje organizacije.

Ker namerava dati Zveza demokratičnih žena tudi pristopnice umetniški značaj in uporabiti to priliko za popularizacijo umetnikov - sosednjem, je Glavni odbor sklenil razpisati natečaj med umetniki naše Osemlja za osnutek, ki bo reproduciran na sprednji mesece.

Ali so res pozabili na dvojezičnost?

In zopet Devini. V Devinu imamo lepo, novo poslopje, zgrajeno ob občinski uprave, ki služi za občinski ambulatorij. V prostornem predsohbu te občinske hiše je čakalina za one, ki pridejo na zdravniški pregled; v drugi sobi je ambulatorij, kjer dvakrat tedensko občinski zdravnik ter zdravnik bolniške blagajne vršita pregled.

Je poleg tega še tretja soba namenjena za pregled novorojenčkov, ki je sicer na razpolago posvetovalnici za matere in otroka.

Ker je ambulatorij zgrajen, v kateri se vršijo zdravniški pregledi, lad devinsko-nabrežinske občine in ker v Devinu bivajo domačini v veliki večini slovenskega porekla, ki večini slovensko govore, je na ambulatoriju tablica z napisom v slovenskem in italijanskem jeziku.

Toda pred nekaj dnevi, smo na začetku vseh domačinov opazili še eno novo, kovinsko tablico, na kateri je napisano, da je v isti zgradbi tudi «Opera nazionale maternità e infanzia». Saj tako tudi je, in se veselimo, da imamo tudi v naši vasi to podružnico, To-

Šport doma in v svetu

ITALIJANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO
Rezultati nedeljskih tekem. Fiorentina - Juventus 2-0, Genoa - Milan 3-1, Torinco - Atalanta 2-1, Lanerossi - Novara 0-0, Napoli - Bologna 3-3, Roma - Padova 1-1, Spal - Sampdoria 1-1, Triestina - Pro Patria 1-0.

Po nedeljskih tekmah je lestevica naslednja: Fiorentina 13 točk, Inter 11, Napoli 10, Spal 10, Milan, Torino, Roma, Sampdoria po 9 točk, Novara, Lazio, Lanerossi po 8 točk, Genova 7, Juventus 7, Bologna 6, Padova 6, Atalanta 5, Triestina 5, Pro Patria 4.

V nedeljo bodo naslednje tekme: Atalanta - Spal, Bologna - Inter, Juventus - Genoa, Lazio - Torino, Milan - Lanerossi, Novara - Fiorentina, Padova - Triestina, Sampdoria - Napoli, Pro Patria - Roma.

Po tekmi med Neapljem in Bologna je prišlo v nedeljo na neapljemskem igrišču do težkih incidentov. Čim je sodnik zavil konec tekme, so razjarjeni navijači vrti na igrišče in hoteli pretepeti sodnika, ker je baje pravo po njegovi krivdi prišlo v zadnji minuti do izenačenja (3-3) in s tem je izgubila domača enajsterica priliko za zmago. Pravijo, da je sodnik posem neupravičeno podaljšal čas, kar je bilo gostom več kot dovolj, da so z enajsterico porazili izenačili. Polcija je se v tešavo rešila sodnika in igralce Bologne pred podpisani nešportniki. Vmes je padlo tudi nekaj strelav in dve osebi sta bili precej težko ranjeni, kakih 140 pa je pri pretepu odneslo večje ali manjše poškodbe. Med ranjenj je tudi precej policistov in karabinjerjev. Iz dosedanjih izjav nekaterih očitvalcev izhaja, da so strel prišli iz vrst policije. Uvedena je bila stroga preiskava. Eden izmed ranjenec, neki mladenč, ki je prodajal na igrišču piščice, bo zaradi posledic strela v usta, ostal na žalost najbrže mutast za vse življenje.

DROBNE SPORTNE VESTI
LONDON — Prejšnji teden je angleška nogometna reprezentanca premagala Irce z rezultatom 3-0 (0-0). Tekmi je pristostvovalo približno 80.000 gledalcev.

BEograd — Prejšnji četrtek sta se pomerili nogometni enajsterici domačega Partizana

Člani kriške sekcije, voditelji partije, tov. Secchia, Lizzardi in drugi na predsedstvu ob priliki nedeljske slavnostne otvoritve Doma padlih za svobodo v Sv. Križu

Madžarski izvedenci v Trstu

V tem tednu so se mudili v Trstu nekateri madžarski izvedenci trgovinskega prometa. Med temi je bil tudi ravnatelj državne ustanove za trgovinske prevoze MASPED. Madžarski predstavniki so se razgovarjali s tukajšnjimi predstavniki Trgovinske zbornice, paroplovnih družb, spediterjev in z direktijo Splošnih skladišč.

Iz Trsta so odpotovali v Rim, kjer se bodo udeležili mednarodne konferenca za tržaško luko, ki je najavljena za 14. novembra. Ni sicer še točno znano, kakšno stališče bodo zavzeli na konferenci predstavniki Madžarske. Vsekakor pa izgleda, da bodo postavili predvsem vprašanje valute in načina plačevanja pristaniških in prevoznih stroškov za tranzitno blago. Sicer je madžarski predstavnik že na letošnjem tržaškem veleseminarju izrazil željo, da bi Madžarska plačevala te usluge z raznimi svojimi proizvodi.

Sestanek raznašalk „Noi Donne“

V okviru priprav na zborovanje raznašalk revije «Noi Donne», so se v tem tednu sestale tudi tržaške raznašalk te lepe zanimive ženske revije, ki vzbujajo vedno večje zanimanje v tukajšnjih ženskih krogih.

O pomenu in važnosti širjenja revije je spregovorila Armida Zobec, ki je podprla pomen političnega dela, ki ga istočasno vršijo žene s širje-

Šport doma in v svetu

ITALIJANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO
Rezultati nedeljskih tekem. Fiorentina - Juventus 2-0, Genoa - Milan 3-1, Torinco - Atalanta 2-1, Lanerossi - Novara 0-0, Napoli - Bologna 3-3, Roma - Padova 1-1, Spal - Sampdoria 1-1, Triestina - Pro Patria 1-0.

Po nedeljskih tekmah je lestevica naslednja: Fiorentina 13 točk, Inter 11, Napoli 10, Spal 10, Milan, Torino, Roma, Sampdoria po 9 točk, Novara, Lazio, Lanerossi po 8 točk, Genova 7, Juventus 7, Bologna 6, Padova 6, Atalanta 5, Triestina 5, Pro Patria 4.

V nedeljo bodo naslednje tekme: Atalanta - Spal, Bologna - Inter, Juventus - Genoa, Lazio - Torino, Milan - Lanerossi, Novara - Fiorentina, Padova - Triestina, Sampdoria - Napoli, Pro Patria - Roma.

Po tekmi med Neapljem in Bologna je prišlo v nedeljo na neapljemskem igrišču do težkih incidentov. Čim je sodnik zavil konec tekme, so razjarjeni navijači vrti na igrišče in hoteli pretepeti sodnika, ker je baje pravo po njegovi krivdi prišlo v zadnji minuti do izenačenja (3-3) in s tem je izgubila domača enajsterica priliko za zmago. Pravijo, da je sodnik posem neupravičeno podaljšal čas, kar je bilo gostom več kot dovolj, da so z enajsterico porazili izenačili. Polcija je se v tešavo rešila sodnika in igralce Bologne pred podpisani nešportniki. Vmes je padlo tudi nekaj strelav in dve osebi sta bili precej težko ranjeni, kakih 140 pa je pri pretepu odneslo večje ali manjše poškodbe. Med ranjenj je tudi precej policistov in karabinjerjev. Iz dosedanjih izjav nekaterih očitvalcev izhaja, da so strel prišli iz vrst policije. Uvedena je bila stroga preiskava. Eden izmed ranjenec, neki mladenč, ki je prodajal na igrišču piščice, bo zaradi posledic strela v usta, ostal na žalost najbrže mutast za vse življenje.

DROBNE SPORTNE VESTI
LONDON — Prejšnji teden je angleška nogometna reprezentanca premagala Irce z rezultatom 3-0 (0-0). Tekmi je pristostvovalo približno 80.000 gledalcev.

BEograd — Prejšnji četrtek sta se pomerili nogometni enajsterici domačega Partizana

TEJEDNEŠNE NOVICE

Prejšnjo sredo je padel z vsepe in se precej težko poškodoval 26-letni Livio Carnili s Kobilkova. Ko je vozil po Istrski cesti, je trčil v neko žensko, ki je hotela preko ceste. Dočim se je ženska takoj dvignila in odšla, bolniko. Odnosa je kostne poškodbe in si pretresel možgane. Zdravniki so si pridržali prognozo.

Prejšnji petek se je lažje ponesrečil z motorjem 30-letni Antonino Antonini iz ul. Bonomea. Na ovinku v ul. Perarolo je opazil s svojim vozilom ob tovarnik in se zvrnil na tla. Pri padcu se je poškodoval tudi njegova sestrična, 17-letna Lidia Stoll.

Isti dan se je ponesrečil z motorjem 47-letni Giovanni Chierina. V bližini Katinare je namerel zavoliti v jarek. Pri padcu se je ranil na glavi. V omočnem stanju so ga prepeljali v bolnico, kjer je bil sprejet na ortopedskem oddelku. Okreval bo v nekaj 20 dneh.

Prejšnji petek je podlegel srčni kapi 47-letni Mario Velari iz ul. Media. Ko se je mudil pri znanih, ga je nenadoma obsla zdravnik RK, ki pa je takoj prepozno ker je Velari medtem že izdihnil.

Na Miramarskem dvoredu, v bližini mitnice, se je pripetila prejšnji petek težka prometna nesreča. 20-letni Maro Pippa, stanoječ v Skednju, ki je vozil skuter, se je hotel izogniti skupini avtomobilov. Na nesrečo ga je zadel avtomobil, ki je obkolil skuter. Voznik je obležen nezavestno. Poklicali so takoj rešilno auto, ki ga je prepeljal v bolnico. Zdravniki so ugotovili težke notranje poškodbe in si zato pridržali prognozo. Lažje poškodbe je odnesel njegov prijatelj, 20-letni Vincenzo Peritona, ki se je tudi vozil na skuterju. Okreval bo v 20 dneh.

Prejšnji teden se je agentom tržaške kvesture posretilo aretirati nevarnega kriminalca, ki je pribežal v naše mesto iz Italijanske republike. Gre za 26-letnega Savatorra Catalana, iz vasi Comiso (Ragusa), ki je bil pred kratkim obsoben na 30 let za porabo podobno umora nekega karabinjerja in poskusa uboja dveh drugih karabinjerjev.

V ponedeljek je zdelna srčna kap 64-letnega Petra Fiega, brez stalnega bivališča. Ko se je mudil v neki gostilni, mu je nenadoma postalo slabo. Gostilničar mu je sicer takoj priskočil na

V dieh od 1. do 9. novembra se je v tržaški občini rodilo 77 otrok, umrlo je 85 oseb porok je bilo 53.